

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Грип та ГРВІ в Україні

Центр грипу та ГРВІ

*ДЗ «Український центр
з контролю та моніторингу
захворювань Міністерства
охорони здоров'я України»*

17 ЖОВТНЯ

2017

41 ТИЖДЕНЬ
(09 – 15.10.2017)

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ: Інформаційний бюлетень/К., 2017.-14 с.

Авторський колектив ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України»

Родина Р.А., голова комісії з реорганізації

Свита В.М., заступник головного лікаря

Дихановська Т.А., завідувач Центру грипу та ГРВІ, відповідальна за випуск

Демчишина І.В., завідувач вірусологічної лабораторії, к. мед. н.

Артемчук О.О., лікар-епідеміолог Центру грипу та ГРВІ

Куцева В.В., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

Приходько Є.Ф., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

НАУКОВИЙ КОНСУЛЬТАНТ

Задорожна В.І., д. мед. н., професор, директор ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України»

Аудиторія

Інформаційний бюлетень «Грип в Україні за даними із дозорних джерел» призначений для інформування щодо епідемічної ситуації з грипу в Україні

- Кабінету Міністрів України;
- Міністерства охорони здоров'я;
- керівників закладів охорони здоров'я;
- керівників центральних, регіональних, місцевих органів виконавчої влади;
- керівників та відповідальних фахівців, залучених в дозорний нагляд за грипом на центральному та регіональному рівнях;
- медичних працівників.

Мета бюлетеня

Надання регулярної, оновленої інформації щодо поточної епідеміологічної ситуації з грипу та ГРВІ в світі, Європейському регіоні та в Україні за звітний тиждень та за сезон в цілому з метою своєчасного вжиття профілактичних і протиепідемічних заходів для контролю ситуації з боку осіб, відповідальних за швидке реагування та прийняття управлінських рішень.

Подяки

Авторський колектив Центру грипу та ГРВІ висловлює вдячність команді регіонального бюро ВООЗ за цінний вклад в розробку бюлетеню.

Особлива подяка науковому консультанту, д. мед. н., професору, директору ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України» Задорожній В.І. за науковий супровід, а також колективу Управління громадського здоров'я МОЗ України за координацію роботи над випуском бюлетеню.

Висловлюється подяка всім фахівцям із регіонів за надання своєчасної інформації для аналізу.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати за електронною адресою cses.flu@gmail.com

Н/В: при використанні матеріалів щотижневого інформаційного бюлетеню «ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ» - посилення обов'язкове

Зміст:

Розділ	Назва	Аркуш
I	Резюме за звітний тиждень	4
II	Епідеміологічний моніторинг за даними дозорного нагляду	5 – 7
1	Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги	5 – 6
2	Дозорні заклади на лікарняному рівні	6 – 7
III	Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними рутинного нагляду	8 – 12
1	Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ	8 – 10
2	Вірусологічні дослідження	11
3	Аналіз стану імунопрофілактики грипу	11 – 12
4	Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи	12
IV	Телефони регіональних лабораторних центрів України по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ та додаткові посилання	13 – 14

I. Резюме за звітний тиждень по Україні

За даними дозорного епідеміологічного нагляду за 41 тиждень 2017 року зареєстровано 254 випадки серед пацієнтів, стан яких визначений як грипозподібне захворювання (далі – ГПЗ); серед загальної кількості хворих найбільше дітей 0 - 14 років. На звітному тижні у 13 госпіталізованих в лікувальні заклади осіб, стан здоров'я визначений як тяжка гостра респіраторна інфекція (далі – ТГРІ), відсоток ТГРІ серед госпіталізацій по всіх причинах складає 0,7 %.

За даними рутинного епіднагляду інтенсивний показник захворюваності на грип та ГРВІ становить 404,7 на 100 000 населення, що на рівні минулого сезону. Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській, найменший – у Тернопільській областях. В жодній із областей України не спостерігається епідемічного підйому захворюваності.

Найчастіше хворіли та потребували медичної допомоги в умовах стаціонару діти 0 – 14 років.

Летальних випадків від грипу на звітному тижні не було.

Вірусологічний моніторинг

За звітний тиждень методом полімеразної ланцюгової реакції (далі – ПЛР) протестовані 23 зразки матеріалів із недозорних джерел без позитивних знахідок.

При дослідженні 2 зразків матеріалів, відібраних від хворих із ГПЗ в дозорних закладах охорони здоров'я, та 13 зразків, відібраних у хворих із ТГРІ, віруси грипу не визначені, лише в 3 хворих із ТГРІ виявлено аденовірус та віруси парагрипу.

Захворюваність на грип та ГРВІ в Європейському регіоні 40 тиждень 2017 року (дані базуються на відомостях, отриманих за тиждень 40/2017, Інтернет посилання: <http://www.flunewseurope.org/Archives>).

Протягом тижня 40/ 2017 у країнах Регіону активність грипу знаходилася на низькому рівні, що типово для даного періоду року. Всі 36 країн, що надали відомості, повідомили про низьку інтенсивність епідемічної активності грипу. При дослідженні зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип із дозорних і не дозорних джерел, зазначалося спорадичне виявлення вірусів грипу обох типів - А і В, в тому числі госпіталізованих пацієнтів.

За даними на тиждень 40/2017, що надійшли з 20 країн і регіонів в проект EuroММО, зазначені цифри смертності від усіх причин перебували на рівнях, очікуваних для даної пори року.

II. Епідеміологічний моніторинг за даними дозорного нагляду

1. Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги

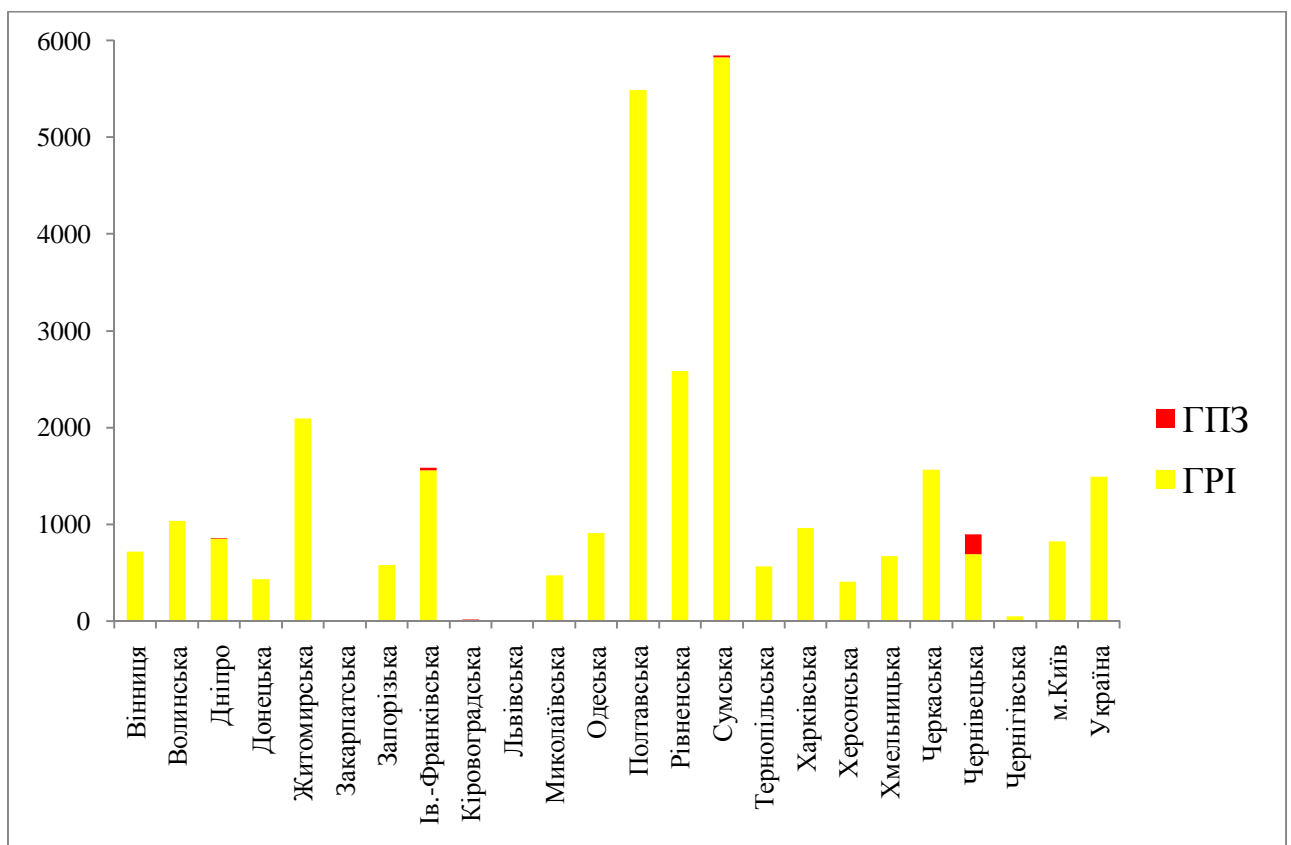
Критерії визначення випадків ГРІ та ГПЗ.

Гостра респіраторна інфекція – гостре захворювання, що характеризується одним із чотирьох респіраторних симптомів (кашель, біль у горлі, задуха, гострий нежить) і проявляється підвищенням (або без підвищення) температури тіла, а також за наявності клінічного підтвердження про те, що захворювання обумовлено інфекцією;

Грипоподібне захворювання – гостре респіраторне захворювання, що виникло протягом попередніх 7 календарних днів із підвищенням температури тіла до 38 °С і вище та кашлем;

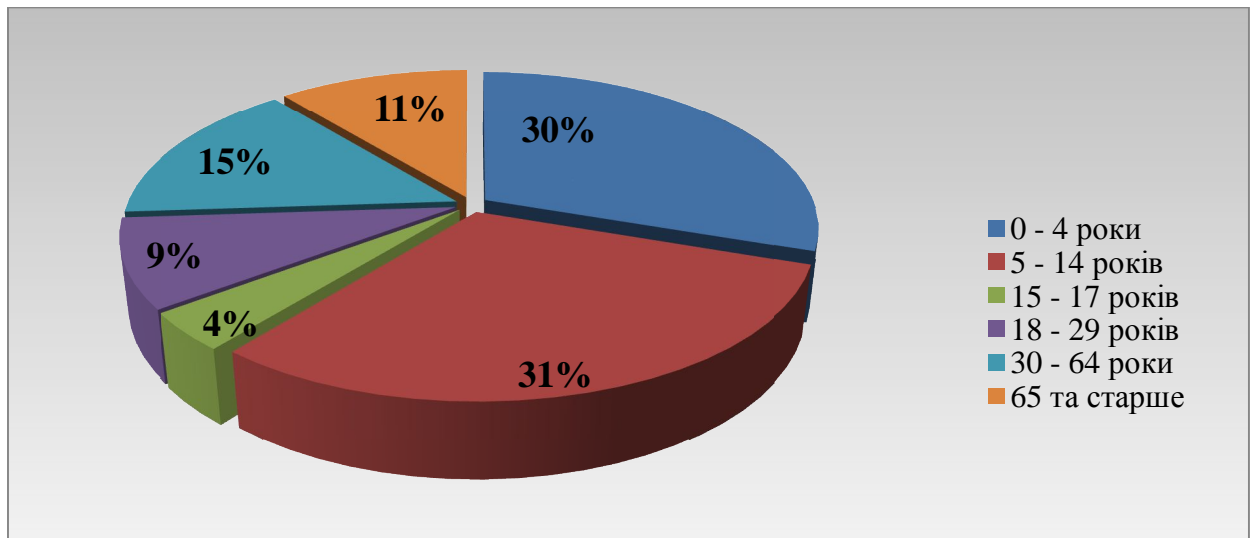
На звітному тижні за даними, що надійшли з дозорних закладів первинної медико-санітарної допомоги, зареєстровано 29 507 випадків ГРІ та 254 випадки ГПЗ (малюнок 1).

Мал.1. Захворюваність на ГПЗ із загальної кількості амбулаторних візитів та викликів додому по причині ГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (41 тиждень 2017)

Серед пацієнтів, клінічний стан яких визначений як випадок ГПЗ, найбільше всього дітей віком 0 – 14 років (малюнок 2).

Мал. 2. Вікова структура захворюваності на ГПЗ, 41 тиждень 2017

З метою вірусологічного моніторингу в 2 пацієнтів із ГПЗ були відібрані зразки матеріалів, позитивних знахідок не визначено.

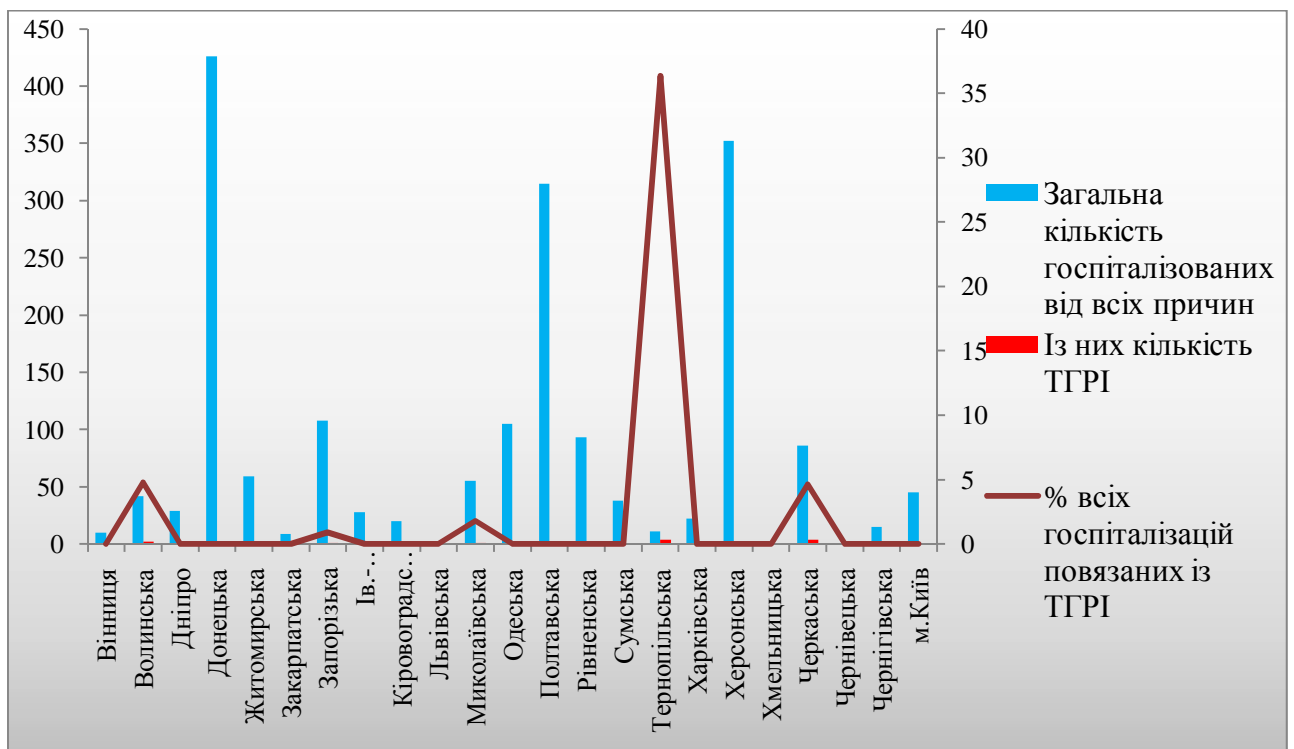
2. Дозорні заклади на лікарняному рівні

Критерії визначення випадку ТГРІ

Тяжка гостра респіраторна інфекція – гостре респіраторне захворювання з тяжкою формою перебігу, із підвищенням температури тіла до 38 °С і вище, кашлем, задихою або утрудненим диханням, що почалося протягом попередніх 7 календарних днів та потребує госпіталізації.

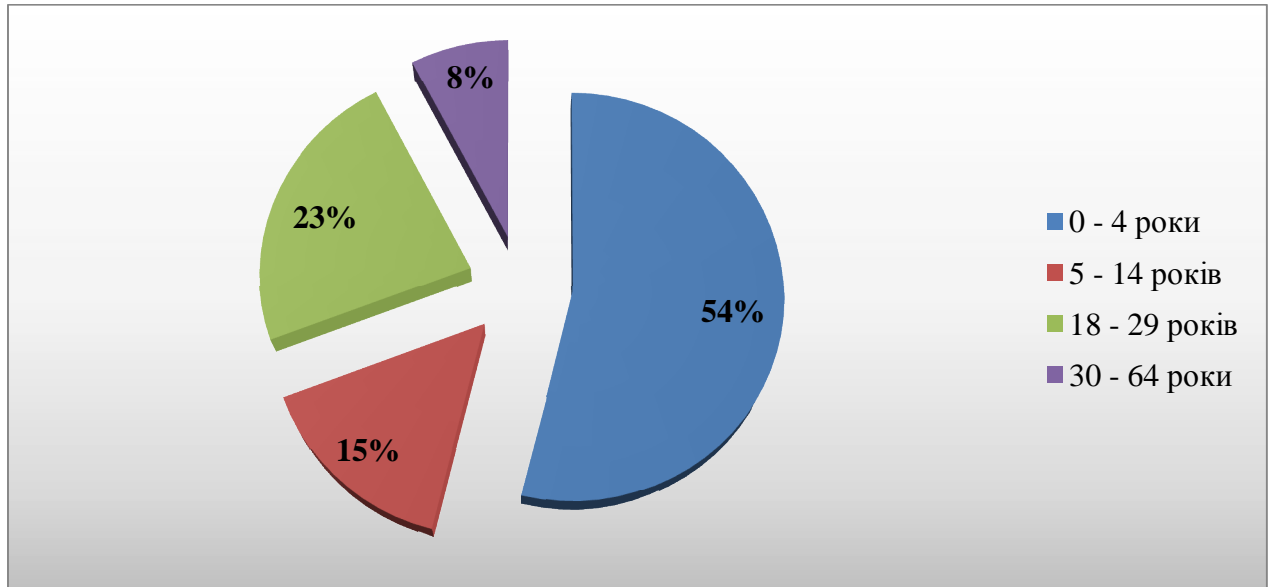
На звітному тижні за даними, що отримані із дозорних лікарень зареєстровано 13 випадків ТГРІ (малюнок 3).

Мал.3. Захворюваність на ТГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (41 тиждень 2017)

Дитяче населення найбільш схильне до розвитку тяжкого перебігу та виникнення ускладнень внаслідок захворювання на респіраторні інфекції. Найбільше випадків ТГРІ спостерігається серед госпіталізованих віком 0 - 14 років (малюнок 4).

Мал. 4 Вікова структура випадків ТГРІ (41 тиждень 2017)

Аналіз додатків № 2 до наказу від 06 листопада 2015 року № 732 «Форма обліку зразків матеріалів для дослідження, відібраних від госпіталізованих пацієнтів, стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ», що були отримані за 41 тиждень, показав:

- * по гендерному складу домінують чоловіки;
- * по віковому складу переважають діти віком 1 – 14 років;
- * до відділення реанімації та інтенсивної терапії надійшли 9 хворих;
- * пневмонію діагностовано у 5 хворих.

З метою вірусологічного моніторингу в 13 пацієнтів із ТГРІ були відібрані зразки матеріалів, в одному випадку визначено аденовірус та в двох – віруси парагрипу.

Летальних випадків серед хворих, клінічний стан яких визначений як ТГРІ, на звітному тижні не зареєстровано.

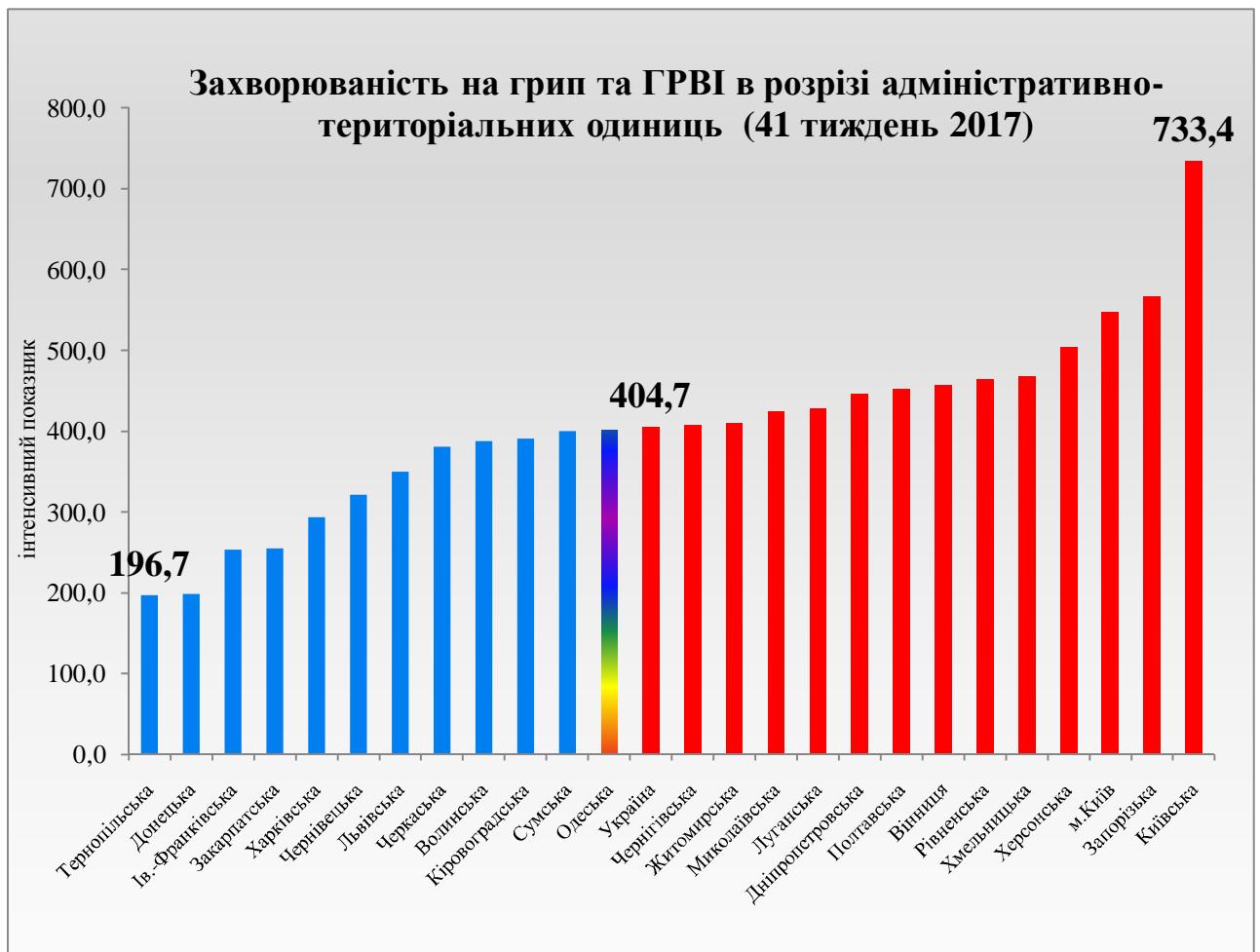
III. Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними рутинного нагляду

1. Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 165 669 осіб, із них 71,4 % діти віком до 17 років. Показник захворюваності на грип та ГРВІ (сумарно) серед населення України 404,7 на 100 тисяч населення.

Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській – 733,4, найменший – у Тернопільській областях – 196,7 на 100 тис. населення (малюнок 5).

Мал.5. Захворюваність на грип та ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (41 тиждень 2017)

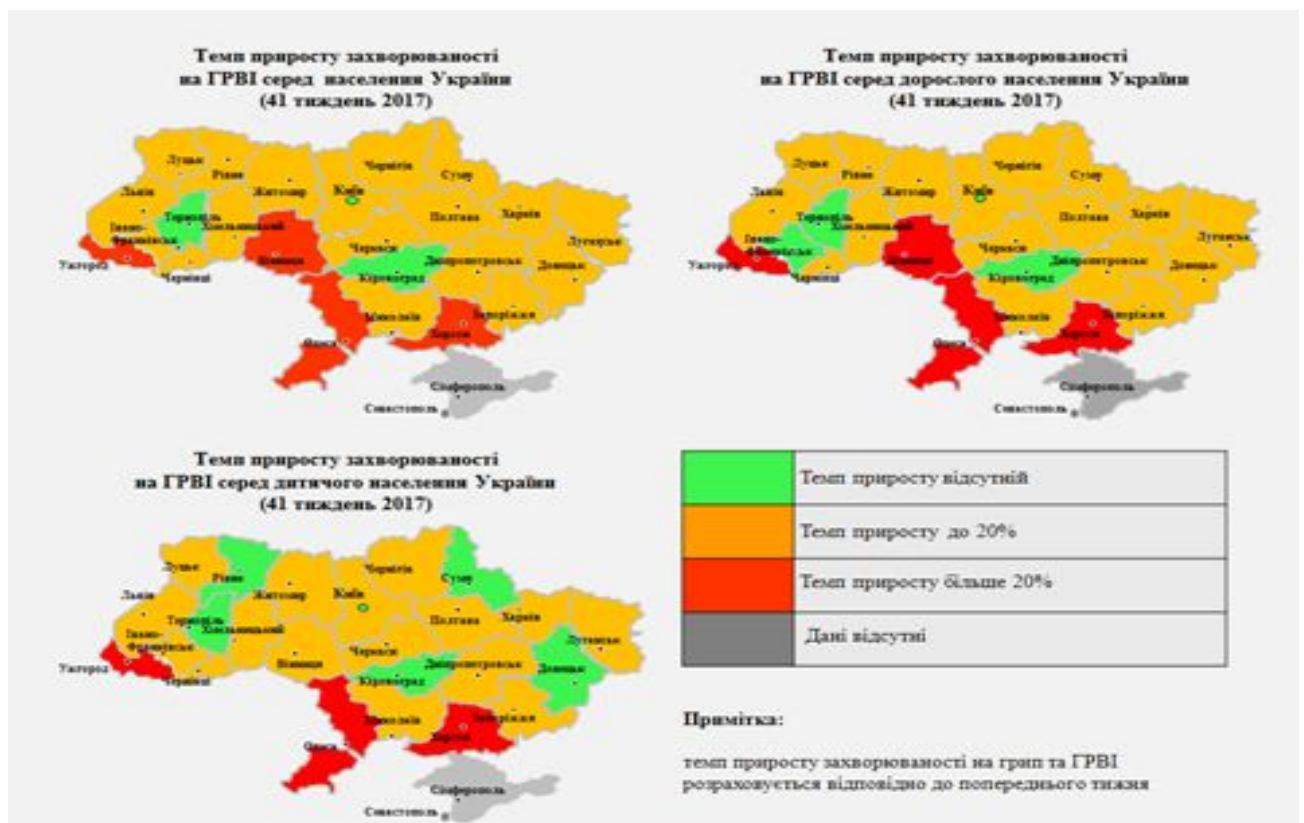
На 41 тижні 2017 року в жодній із областей України епідемічний поріг не був перевищений (малюнок 6).

Мал.6. Перевищення епідемічних порогів в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (41 тиждень 2017)

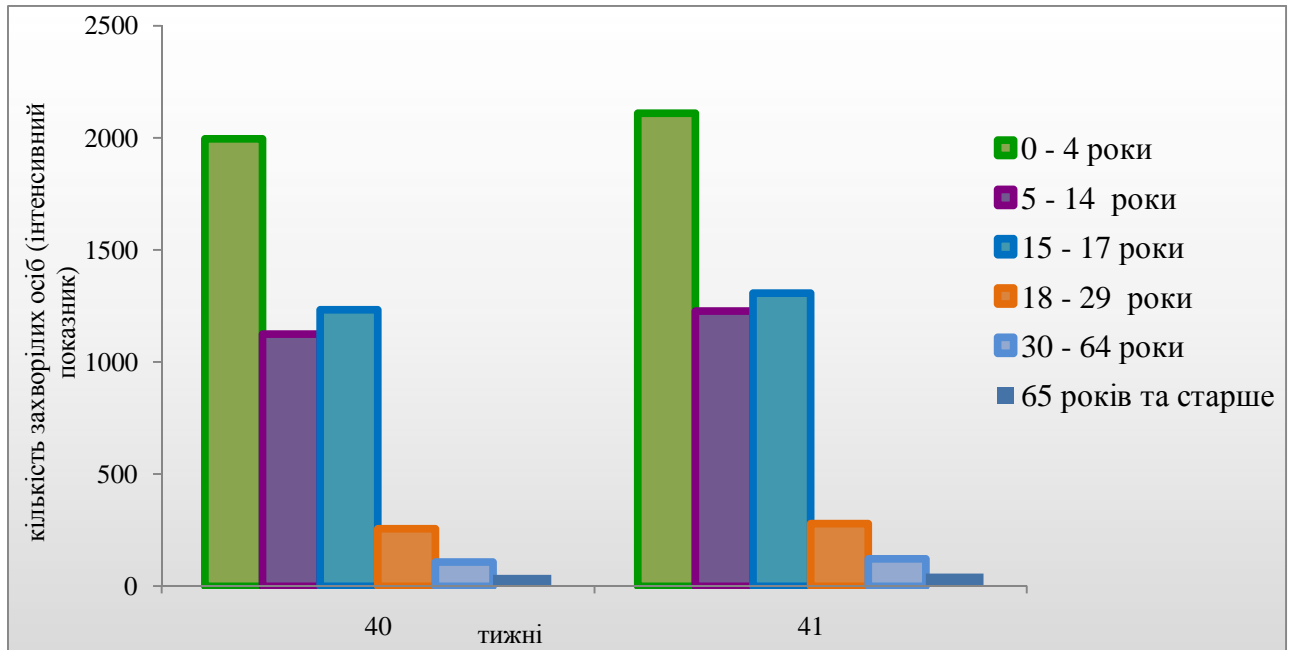
Темп приросту захворюваності серед дорослих і дітей до 17 років збільшився на 11,4 % та 7,5 % відповідно (малюнок 7).

Мал. 7. Темпи приросту захворюваності на ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (41 тиждень 2017)

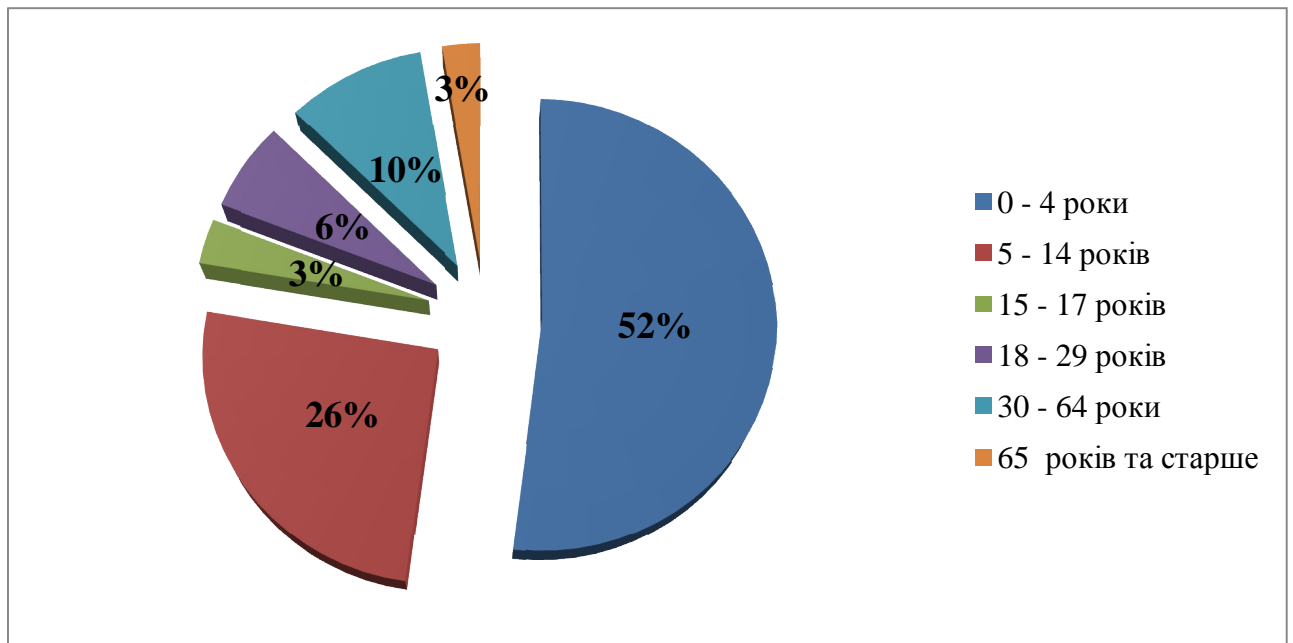
На малюнку 8 показаний розподіл за віком захворілих на ГРВІ (інтенсивний показник); найбільш уразливою категорією на 41 тижні залишається дитяче населення у віці 0 - 4 та 5 - 14 років.

Мал. 8. Вікова структура захворюваності на ГРВІ (41 тиждень 2017)

Очікувано, ця ж категорія населення має найбільшу частку серед всіх госпіталізованих (малюнок 9).

Мал. 9. Питома вага госпіталізованих за віковими групами (41 тиждень 2017)

На 41 тижні летальних випадків через ускладнення від грипу не зареєстровано.

2. Вірусологічні дослідження

Метод імунофлюоресцентної мікроскопії

За 41 тиждень 2017 року проведено 190 досліджень зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ методом імунофлюоресцентної мікроскопії, з них у 32,6 % випадках отримані позитивні результати.

Серед виявлених респіраторних вірусів визначені віруси парагрипу (50,0 %), також визначені РС-віруси (29,0 %) та аденовіруси (21,0 %).

Таблиця 1. Результати визначення вірусів грипу та інших респіраторних вірусів методом імунофлюоресцентної мікроскопії за 41 тиждень 2017 року

Показники	Поточний тиждень	Сезон 2017-2018
Кількість досліджених зразків матеріалу	190	342
Відсоток позитивних зразків	32,6%	31,3%
Кількість вірусів грипу, із них:	0	0
А	0	0
А(Н1N1)pdm09	0	0
А(Н3N2)	0	0
А несубтиповані	0	0
В	0	0
Кількість респіраторних вірусів, із них:	62	107
вірусів парагрипу	31	51
аденовірусів	13	24
РС-вірусів	18	32

Метод полімеразної ланцюгової реакції

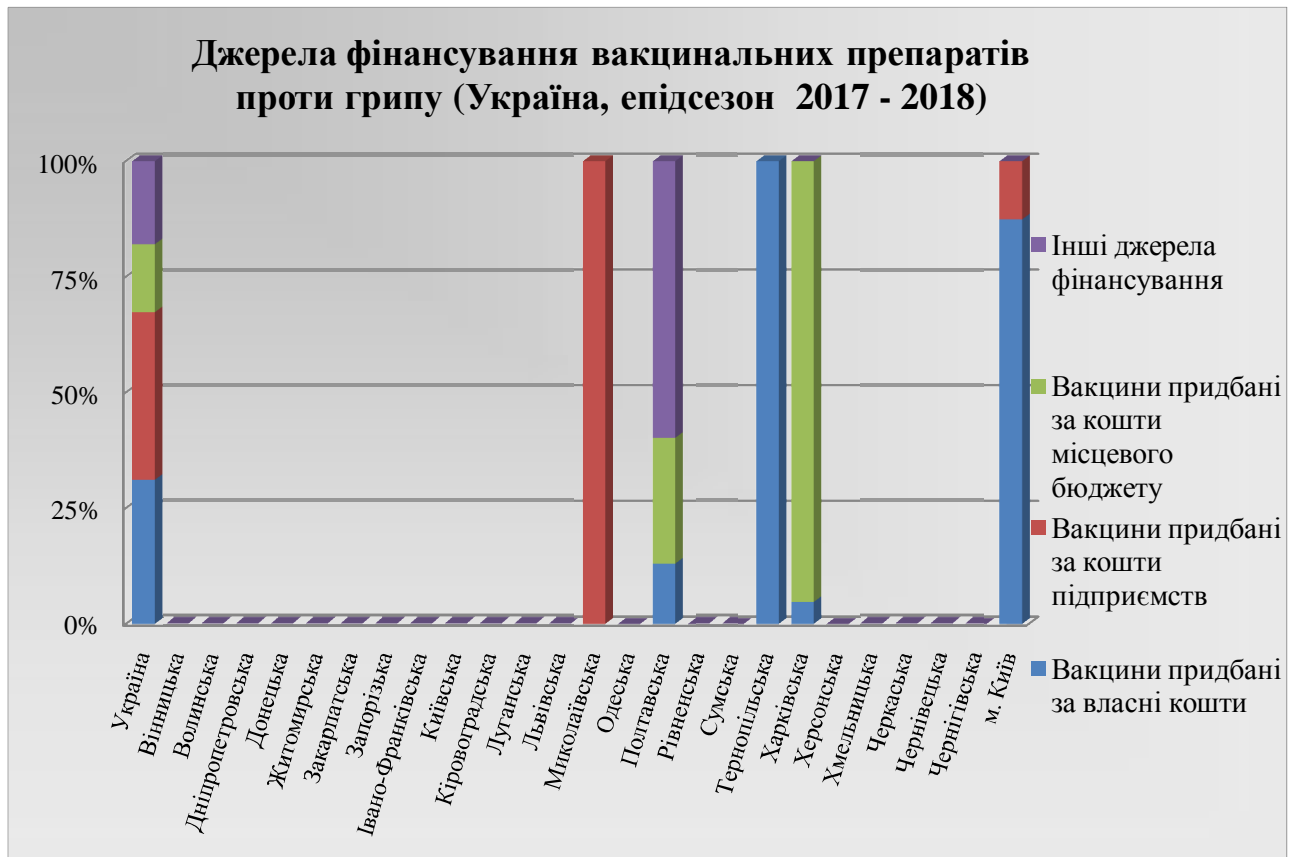
Фахівцями вірусологічних лабораторій методом полімеразної ланцюгової реакції досліджено 23 зразки матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ, віруси грипу не визначені.

3. Аналіз стану імунопрофілактики грипу

За 41 тиждень 2017 року проти грипу вакциновано 613 осіб, із них 95 % – особи з груп ризику (персонал медичних закладів, підприємств, установ, організацій, особи з хронічними захворюваннями та віком понад 60 років тощо). Серед всіх щеплених частка дітей становила 11,0 %.

Інформація щодо джерел фінансування придбаних вакцин проти грипу в розрізі регіонів представлена на малюнку 10. В місті Києві та Тернопільській області щеплення виконуються за власні кошти; навпроти, у Миколаївській області – за кошти підприємств та організацій. Для проведення специфічної профілактики грипу виділили кошти органи місцевого самоврядування Харківської області.

Мал.10. Джерела фінансування придбання вакцин проти грипу (Україна, епідсезон 2017 - 2018)

V. Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи

З метою популяризації ефективності вакцинації проти грипу, підвищення рівня культури та обізнаності населення з профілактики грипу та ГРВІ фахівцями МОЗ України проводиться активна санітарно-освітня робота, так за 40 тижднів проведено виступів по радіо – 51, телебаченню – 42, опубліковано матеріалів у ЗМІ – 137, випущено листівок, пам’яток, інформаційних бюлетенів – 5852.

**IV. Телефони регіональних лабораторних центрів МОЗ України
по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ**

№ з/п	Регіон	№ телефону	Години роботи
1	2	3	4
1	Центр грипу та ГРВІ ДЗ «УЦКМЗ МОЗ»	(044) 425-08-83	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
2	Вінницька	(0432) 67-19-45	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
3	Волинська	(0332) 23-39-60	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
4	Дніпропетровська	(056) 731-96-19	09 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
5	Донецька	(062) 641-72-12	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
6	Житомирська	(0412) 43-05-33	08 ³⁰ - 13 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ - 18 ³⁰
7	Закарпатська	(03122) 64-28-78	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
8	Запорізька	(061) 283-17-29	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
9	Ів.-Франківська	(0342) 53-26-17	08 ³⁰ - 16 ³⁰
10	Київська	(044) 483-17-15	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
11	Кіровоградська	(0522) 33-12-97	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
12	Луганська	(06425) 24-02-81	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
13	Львівська	(032) 276-86-90 (032) 275-60-71	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
14	Миколаївська	(0512) 41-75-58	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
15	Одеська	(048) 54-08-13	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
16	Полтавська	(0532) 60-85-69	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
17	Рівненська	(0362) 23-01-68	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
18	Сумська	(0542) 25-05-26	08 ⁰⁰ - 16 ³⁰
19	Тернопільська	(0352) 25-19-93	08 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
20	Харківська	(057) 315-02-63	08 ³⁰ - 16 ⁰⁰

№ з/п	Регіон	№ телефону	Години роботи
21	Херсонська	(0552) 22-41-85	08 ⁰⁰ - 17 ³⁰
22	Хмельницька	(0382) 71-95-16	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
23	Черкаська	(0472) 45-02-22	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
24	Чернівецька	(0372) 52-50-29	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
25	Чернігівська	(0462) 67-63-24	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
26	м. Київ	(044) 400-81-47	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
27	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на водному транспорті»	(048) 686-15-64	08 ⁰⁰ - 16 ¹²
28	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на залізничному транспорті»	(044) 465-42-97	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
29	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на повітряному транспорті»	(044) 339-24-93	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰

Додаткові посилання:

Європейський центр профілактики і контролю захворювань/ Європейське регіональне бюро ВООЗ.

Останні новини про грип в Європі Flu News Europe, щотижневий електронний бюлетень ECDC–ВООЗ, (<http://flunewseurope.org/Archives>).

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

Центр грипу та ГРВІ ДЗ
«Український центр з контролю та
моніторингу захворювань МОЗ
України»

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 41

Телефон: +38 044 425 08 83